

Toelichtingen bij Subsidieverordening Landbouwportaal Rijnland

Algemene toelichting

Doel

Het doel van de subsidieverordening is:

- a. het verbeteren van water- en bodemkwaliteit;
- b. het tegengaan van verdroging, verzilting en wateroverlast op agrarisch grondgebied;
- c. het creëren van meer waterbewustzijn in de agrarische sector.

Dit draagt bij aan een veerkrachtig en klimaatrobuust watersysteem. Voor wat betreft het verbeteren van de waterkwaliteit wordt met name gestreefd naar een afname van de uit- en afspoeling van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen vanuit de landbouw naar het water. Voor wat betreft het tegengaan van verdroging, verzilting en wateroverlast, wordt onder andere gestreefd naar een voor zoetwater meer zelfvoorzienende landbouw, waardoor deze minder afhankelijk wordt van het watersysteem.

Werkwijze

Er is voor gekozen het subsidieproces te laten plaatsvinden via het online platform Landbouwportaal Rijnland. Het Landbouwportaal heeft als doel agrarische bedrijven bewust te maken van het belang van voldoende en schoon water voor henzelf en anderen. Het portaal bevat informatie over de maatregelen die de agrarische bedrijven zelf kunnen treffen en kunnen subsidies op grond van de Subsidieverordening Landbouwportaal Rijnland worden aangevraagd.

Via het Landbouwportaal dient te worden verzocht om toewijzing van een coach. De coaches zijn medewerkers van ondernemersorganisaties voor Nederlandse boeren en tuinders. De coaches bespreken met de bedrijven de mogelijkheden om verbeteringen door te voeren om emissies van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen te reduceren. Ze helpen een keuze te maken bij het bepalen van de voor het bedrijf meest effectieve maatregelen waarvoor een subsidie zal worden aangevraagd en ondersteunen bij het indienen van een subsidieaanvraag. Ook de indiening van de gereedmeldingen en de aanvraag tot vaststelling van de subsidie nadat alle maatregelen zijn getroffen (de gereedmelding van de laatst te treffen maatregel, artikel 15, eerste lid), loopt via het Landbouwportaal Rijnland.

Artikelsgewijze toelichting

Voor zover nodig is hierna per artikel een toelichting opgenomen.

Op deze subsidieverordening zijn de Waterschapswet, Algemene wet bestuursrecht (Awb), Algemene Subsidieverordening Rijnland (ASV) en de Europese landbouwvrijstellingsverordening (LVV) van toepassing. De belangrijkste regels waaraan moet worden voldaan volgens de LVV zijn hieronder toegelicht.

Deze subsidieverordening biedt steun aan kleine, middelgrote en micro ondernemingen (kmo's) voor zover zij actief zijn in de primaire landbouwproductie, hetgeen valt onder de voorwaarden van de LVV.

Tot de categorie kleine, middelgrote en micro-ondernemingen (kmo's) behoren ondernemingen waar minder dan 250 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet € 50 miljoen of het jaarlijkse balanstotaal € 43 miljoen niet overschrijdt. De te subsidiëren activiteiten vallen onder artikel 14 van de LVV.

Toelichting op artikel 3: Uitvoering verordening

D&H is belast met de uitvoering van de verordening. Het is bevoegd alle besluiten te nemen die nodig zijn. De bevoegdheid strekt zich dus ook uit tot bijvoorbeeld het intrekken van een subsidieverlening of een voorschotverlening

of het lager vaststellen en terugvorderen van subsidies en zo nodig het intrekken van de vaststelling.

De subsidiabele maatregelen zijn opgenomen in een maatregelenlijst. Daarbij worden verschillende categorieën van maatregelen onderscheiden. Aan de hand van de categorie waarin de maatregel valt en eventueel de vraag of het om een productieve of niet-productieve maatregel gaat, wordt het subsidiebedrag of de wijze waarop dat bedrag wordt berekend, bepaald. Ook de subsidiebedragen of het percentage van de investeringen dat wordt gesubsidieerd zijn in de lijst opgenomen.

De maatregelenlijst valt binnen de kaders van de zogenaamde BOOT-lijst die door het Bestuurlijk Overleg Open Teelten en veehouderij (BOOT) is vastgesteld. Het BOOT kan deze lijst wijzigen. Wanneer het wenselijk is dat nieuw opgenomen maatregelen op deze lijst ook in het kader van deze Subsidieverordening Landbouwportaal Rijnland subsidiabel zijn of andere aanpassingen in de BOOT-lijst aan de orde zijn, kan D&H de maatregelenlijst in die zin aanpassen. D&H is niet bevoegd maatregelen in de lijst op te nemen die niet vallen onder de maatregelen die in de BOOT-lijst zijn opgenomen of niet passen binnen de kaders van de Landbouwwijstellingsverordening.

Toelichting op artikel 4: Subsidieplafond

Het algemeen bestuur heeft de bevoegdheid om per thema en tijdvak subsidieplafonds vast te stellen, gedelegeerd aan het dagelijks bestuur (D&H). De omvang van de plafonds kan verschillen en hangt af van de omvang van de investeringen die gemoeid zijn met het treffen van de maatregelen, maar kan ook afhangen van de prioriteit dat een bepaald thema heeft. D&H is bevoegd de subsidieplafonds vast te stellen, maar moet daarbij vanzelfsprekend blijven binnen het door het algemeen bestuur beschikbaar gestelde bedrag. Voor zover er geld resteert binnen een bepaald tijdvak, kan dat geld worden overgeheveld naar een ander plafond voor een volgend tijdvak. Zowel het besluit tot verlaging als tot verhoging moet bekend worden gemaakt. Een verlaging heeft geen gevolgen voor subsidieaanvragen die voor de bekendmaking van de verlaging zijn ingediend (artikel 4:27 Awb).

Toelichting op artikel 5: Doelgroep

Subsidie wordt uitsluitend verstrekt aan landbouwers, eigenaren van gronden met bestemming landbouw, grondgebruikers, en agrarische bedrijven. De doelgroep kan zich in allerlei vormen voordoen zoals eenmanszaken, vennootschappen onder firma en besloten vennootschappen. Aangezien de subsidie alleen kan worden verleend, wanneer dit past binnen de kaders van de Landbouwwijstellingsverordening, moeten de aanvragers ook kunnen worden aangemerkt als kleine, middelgrote of micro-onderneming als bedoeld in artikel 2 van bijlage 1 bij de Landbouwwijstellingsverordening. Dit artikel luidt als volgt:

Artikel 2 Aantal werkzame personen en financiële drempels ter bepaling van de categorieën ondernemingen

1. Tot de categorie kleine, middelgrote en micro-ondernemingen („kmo's”) behoren ondernemingen waar minder dan 250 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet 50 miljoen EUR of het jaarlijkse balanstotaal 43 miljoen EUR niet overschrijdt.

2. Binnen de categorie kmo's is een „kleine onderneming” een onderneming waar minder dan 50 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet of het jaarlijkse balanstotaal 10 miljoen EUR niet overschrijdt.

3. Binnen de categorie kmo's is een „micro-onderneming” een onderneming waar minder dan 10 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet of het jaarlijkse balanstotaal 2 miljoen EUR niet overschrijdt.

Toelichting op artikel 6: Subsidiabele maatregelen

Alleen de maatregelen die zijn opgenomen in de maatregelenlijst zijn subsidiabel. Deze maatregelen moeten bovendien betrekking hebben op één van de genoemde thema's.

Toelichting op artikel 7: Coach

Voor het treffen van maatregelen is het een voorwaarde daarbij een coach te betrekken. De coach kan de aanvrager adviseren en toegevoegd inzicht geven in zijn eigen bedrijfssituatie. Ook bespreekt hij de mogelijkheden van de te treffen maatregelen en biedt de coach hulp bij het aanvragen van de subsidie. De ondersteuning van een coach kan worden aangevraagd via het Landbouwportaal Rijnland. De coach zal vervolgens met de aanvrager afspraken maken over de verdere aanpak. Wie als coach wordt toegewezen, wordt in onderling overleg bepaald door de organisaties waarvoor de coaches werkzaam zijn. De aanvrager heeft hier geen invloed op.

Toelichting op artikel 8: Subsidieaanvraag

Een aanvraag wordt ingediend via het Landbouwportaal Rijnland.

Toelichting op artikel 9: Aan te geven, te overleggen of te verklaren gegevens en bescheiden

Bij het indienen van de aanvraag moeten diverse gegevens en bescheiden worden overgelegd. Een deel hiervan vloeit voort uit de eisen die de Landbouwwijstellingsverordening stelt.

Toelichting op artikel 10: Beslistermijn

In de meeste gevallen kan binnen acht weken op een aanvraag worden beslist. Dit ligt alleen anders wanneer de maatregel wordt getroffen binnen het thema zoetwater. In dat geval is het noodzakelijk dat wordt onderzocht of de maatregel daadwerkelijk uitvoerbaar is. Het onderzoek vindt plaats door een medewerker van het hoogheemraadschap van Rijnland of een door hem aangewezen partij.

Toelichting op artikel 11: Verdeelregel

De aanvragen worden behandeld op volgorde van ontvangst. Als datum van ontvangst geldt de datum waarop de aanvraag compleet is ingediend, met alle bijbehorende gegevens en bescheiden. Worden meerdere aanvragen op een dag ingediend en zou de verlening van subsidies voor deze aanvragen leiden tot overschrijding van het subsidieplafond, dan wordt de volgorde van afhandeling door middel van loting bepaald. Dit om te voorkomen dat een subsidieplafond moet worden overschreden.

Toelichting op artikel 12: Subsidiebedrag

Op grond van deze subsidieverordening geldt een maximumpercentage van 40% tenzij het steun voor niet-productieve investeringen betreft. In dat geval geldt op grond van deze subsidieverordening een maximumpercentage van 60%.

De subsidiabele kosten kunnen zijn:

- de kosten van aanschaf van de materialen die nodig zijn om de maatregel te treffen;
- de kosten van aanleg van de maatregel; of
- de meerkosten ten opzichte van de kosten die de aanvrager moet maken om te voldoen aan zijn wettelijke verplichtingen.

De maatregelenlijst geeft per maatregel aan welke kosten subsidiabel zijn. Bij diverse maatregelen komen zowel de kosten voor de aanschaf als voor de aanleg voor subsidie in aanmerking. Voor andere maatregelen geldt dat uitsluitend de kosten van aanleg of de kosten van aanschaf dan wel de meerkosten subsidiabel zijn.

De subsidie wordt berekend op basis van de werkelijke kosten voor zover deze de kosten als opgegeven in de offerte niet overschrijden.

Toelichting op artikel 13: Weigeringsgronden

De weigeringsgronden onder a tot en met d en i zijn gebaseerd op de Landbouwwijstellingsverordening. Op grond van deze verordening mag geen steun worden verleend:

- aan een onderneming in moeilijkheden;

- wanneer de maximaal toegestane steun al is verleend;
- wanneer met het uitvoeren van de maatregel is gestart voordat de subsidie is aangevraagd. Nadat de aanvraag is ingediend, mag met de uitvoering worden gestart. De aanvrager loopt dan wel het risico dat de subsidie toch niet (geheel) wordt verleend;
- tegen de onderneming van de aanvrager een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een eerder besluit van de Europese Commissie waarin steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt is verklaard;
- wanneer op een ander punt niet aan de vereisten van de Landbouwwijzigingsverordening is voldaan.

Activiteiten worden één keer gesubsidieerd (onderdeel e). Wordt een maatregel door dezelfde aanvrager meerdere malen maar op verschillende locaties uitgevoerd, dan is sprake van verschillende activiteiten en kunnen meerdere subsidies worden verstrekt.

Als het gaat om een zoetwatermaatregel en D&H is op basis van het uitgevoerde onderzoek van mening dat de maatregel niet uitvoerbaar is, wordt de subsidie geweigerd (onderdeel f).

De weigeringsgrond onder g benadrukt dat de maatregelen ten goede moeten komen aan de bedrijven in het beheergebied van het hoogheemraadschap van Rijnland en dat de subsidie niet bestemd is voor agrarische bedrijven buiten dit gebied. De aanvraag voor een maatregel in het beheergebied van een ander waterschap door een ondernemer wiens bedrijf in twee beheergebieden is gelegen, wordt op deze grond afgewezen.

De grond onder h zorgt ervoor dat aanvragen die aan de vereisten van de subsidieregeling voldoen, toch kunnen worden geweigerd wanneer zij niet bijdragen aan de verwezenlijking van de doelstelling van deze verordening.

Toelichting op artikel 14: Verplichtingen

De verplichtingen waaraan tijdens de uitvoering van de activiteiten moet zijn voldaan betreffen het gereedmelden van de maatregelen en het plaatsen van het logo van Landbouwportaal Rijnland in alle communicatie-uitingen over het gesubsidieerde project.

De subsidieontvanger is verplicht na de vaststelling van de subsidie de investering minimaal vijf jaar in stand te houden.

Toelichting op artikel 15: Vaststelling van de subsidie

Uit de Awb volgt dat na afronding van de activiteiten een aanvraag tot vaststelling van de subsidie wordt ingediend. Op dat moment legt de subsidieontvanger rekening en verantwoording af: er wordt aangetoond dat de gesubsidieerde maatregelen zijn uitgevoerd en wat deze hebben gekost door middel van facturen, betaalbewijzen en foto's. Op basis van de aanvraag tot vaststelling, wordt het subsidiebedrag berekend waar de ontvanger uiteindelijk recht op heeft. Is slechts een deel van de maatregelen uitgevoerd, dan wordt de subsidie op een lager bedrag vastgesteld. Zijn voorschotten uitbetaald voor een bedrag dat hoger is dan het bedrag waarop de subsidie is vastgesteld, dan kan D&H het teveel betaalde terugvorderen.

De redenen op grond waarvan een subsidie lager kan worden vastgesteld zijn vastgelegd in artikel 4:46, tweede lid, van de Awb.

De subsidie kan lager worden vastgesteld indien:

- a. de activiteiten waarvoor subsidie is verleend niet of niet geheel hebben plaatsgevonden;
- b. de subsidie-ontvanger niet heeft voldaan aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen;
- c. de subsidie-ontvanger onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beschikking op de aanvraag tot subsidieverlening zou hebben geleid, of
- d. de subsidieverlening anderszins onjuist was en de subsidie-ontvanger dit wist of behoorde te weten.

Zoals hierboven is aangegeven, is het subsidiebedrag afhankelijk van de werkelijke kosten van de maatregelen waarvoor subsidie is verleend. Dit kan er toe leiden dat een subsidie (voor een maatregel) op nul of een lager bedrag wordt vastgesteld. Het betekent ook dat kosten die in redelijkheid niet als noodzakelijk kunnen worden beschouwd bij de vaststelling van de subsidie, niet in aanmerking worden genomen (artikel 4:46, derde lid, Awb).

Een subsidie kan nooit hoger worden vastgesteld. Wanneer de subsidie niet een vast bedrag per maatregel bedraagt, maar een percentage van de subsidiabele kosten, wordt in de verleningsbeschikking het maximumbedrag vermeld waarop de subsidie kan worden vastgesteld.

Toelichting op artikel 17: Voorschotten

In principe vindt betaling van de subsidie plaats nadat alle maatregelen waarvoor de subsidie is verleend, zijn uitgevoerd. Een subsidieverlening kan meerdere maatregelen omvatten, die gefaseerd worden uitgevoerd. In dat geval kan het een lange tijd duren voordat de subsidieontvanger een deel van zijn investeringen terugkrijgt en een groot bedrag moet voorschieten. Voor die gevallen bestaat de mogelijkheid een voorschot op de betaling aan te vragen, nadat een maatregel is uitgevoerd het Landbouwportaal Rijnland.